

de sierlijke ge-
n klein wild,
had Roosevelt
ven.
en korte pel-
in zijn leven
t.
iskenden tell-
p deze wijze
dent der Ver-
onmiddellijk
r ontdekt het
erikaan.
HEPP.

over een viertal
zij plaatst me-
kwestie: al of
der me maar
agster het ge-

23, het woord
meer ze u dan
andere, want
oor) de steden
des menschen

den Zoon des
an welke reis
Jezus hier ge-

ig afhangt van
tweede moeten
licht uit wat
laet gegeven,
ondigen in de
land. Hij heeft
olging, en hen
de vervolging
annen worden,
ze dan hierin
opgeven, maar,
lers den arbeid
raels, waarvan
te, ter volbrin-
staun te onder-
lien locht niet
Zoon des men-
kens het rede-
het wordt in-
le verzekering,
rigen proef zal
hun taak niet
en hebben aan
hsoorden voor
het een en het
komst van den

kt, moet Jezus
g hij het leven
volcinding van

e kan Christus
zet op het oog
volcinding van
hoe de Heere
jongeren voor
heiligen Geestes
an Hem-zelven
s duidelijk dat
en Pinksterdag
zijn discipelen
rachtte, en den
svulling ervan
Heilige Geest
de verhooging
it heerschappij
a en hen ver-
ook „jundom
tot een wereld-

in den Apostel
te dood werkt
Het is J. H.
zoowel als de
el kan zeggen.

is gedacht aan
daad, het zou
on zeggen, dat
de Corinthiërs
de: „Want wij
vergeven om
us in ons ster-
C), bewijst, dat
erking op het
kkingen en de
rin had hij ge-
den dood van
overstelpende
van de Corin-
dom het leven
in.

wat hem over-
als vrucht van
ogelijk te doen
dan, de dood
ieden”.

oe het woord
hetzij dat wij
verstaan mag
oelt tot Gods

Doeh dat be-

wijst dan ook, dat de Apostel hier niet spreekt in volen ernst, maar ironisch. Uit de Corinthiërsbrieven blijkt, wat al talle en bittere tegenstanders de Apostel te Corinthie had, en wat al ongerijnde dingen ze hem nagaven, om zijn gezag en invloed bij de geloovigen van Corinthie te breken. En tot die booze naspraak behoorde nu ook de bewering, dat hij af en toe niet wel bij zinnen scheen. Een poging, zooals we begripen, om de geestdrift en den ijver des Apostels in een belachelijk licht te stellen. De Apostel acht deze lasterpraat geen woord van weerlegging waard. Laat hen, die het beweren, zegt hij, gelijk hebben. Nu, dan is de uitzinnigheid, waaraan ik lijd er eene om Gods wil en tot Gods eer.

De toelichting van den vierden tekst waarvan Mej. H. me verklaring vroeg, bewaart ik voor een volgend nummer.

Vreeland.

FERNHOULT.

UIT HET POLITIEKE EN SOCIALE LEVEN.

Ernstige verliezen.

De gepubliceerde statistiek over werkstakingen en uitsluitingen gedurende 1924 geeft veel te denken.

Aan het Maandschrift, door het Centraal Bureau uitgegeven, is het volgende ontleend:

De omvang der beweging in dat jaar, voor zoover deze uit het aantal verloren arbeidsdagen kan worden afgeleid, kan nog niet worden vastgesteld, daar dit aantal nog niet volledig bekend is. Intusschen blijkt uit de beschikbare gegevens, dat binnen de grenzen van het kalenderjaar 1924 meer arbeidsdagen verloren gingen dan in eenig ander jaar het geval is geweest. Alleen als gevolg van het conflict in de textielindustrie toch gingen in 1924 reeds ruim 2.7 miljoen arbeidsdagen verloren, d.i. meer dan in eenig voorgaand jaar voor alle geschillen te zamen werden geleid.

Uit onderstaande voorloopige cijfers blijkt dat het aantal geschillen in genoemd jaar kleiner was dan in elk der jaren 1919—1923 en gemiddeld per jaar in 1914—1918. Evenmin was het aantal slakkers en uitgesloten (hoewel voorloopig vastgesteld en dus vermoedelijk te laag) groot; het was zelfs kleiner dan in een der jaren na 1916.

	Stakingen en uit- sluitingen.	Slakkers en uit- gesloten.	Betrokken onder- nemingen.
1924	237	25,800	1108
1923	289	56,400	1455
1922	325	44,000	3371
1921	299	47,700	2430
1920	481	66,500	3014
1919	649	61,700	4935
gem. 1914—1918	317	24,000	1379
gem. 1901—1913	184	16,000	677

In tegenstelling met de drie voorgaande jaren stonden in 1924 de meeste conflicten niet langer in het teken van afweer, maar droegen veeleer het karakter van aanvalsestakingen. De eisch „loonsverhoging“ kwam in 1924 in overwegende mate voor.

De meeste stakingen en uitsluitingen kwamen in het bouwbedrijf voor. De centra lagen in Noord-Holland en Zuid-Holland.

Wie kan berekenen hoe groot het kapitaalverlies hiervan is? Hoeveel armoede dit over gezinnen heeft gebracht?

Moest 1925 het record van 1924 verbeteren(?) en het zoo voortgaan, zoo zou geen bezuiniging en belasting meer helpen, maar zou onze oeconomische ondergang verzekerd zijn.

De statistiek kan natuurlijk niet uitwijzen, hoeveel stakingen en uitsluitingen rechtvaardig waren en hoeveel niet. Wanneer alleen kon gepubliceerd worden, in hoeveel gevallen het syndikalisme de lont in het krui wierp, zouden we tot het peilen der morele verliezen eenigszins in staat zijn.

Vermoed kan wel worden, dat het syndikalisme voor het grootste deel aan dit verlies van werkdagen schuld zal hebben.

Tegen het syndikalisme kan niet ernstig genoeg worden gewaarschouwd.

Toch moeten er nog op andere middelen gezonnen tot minder drastische bijlegging van geschillen.

De regeering biedt rijksbemiddeling aan.

Het is echter de vraag, of zij niet genoodzaakt zal zijn nog sterker in te grijpen.

Hoe afkeerig we ook zijn van dwang, wanneer ons oconomisch leven aan de anarchie zou worden prijsgegeven, zou daartegen zeker met dwingende macht mogen worden opgetreden.

Wat echter in den weg van overtuiging bereikt kan worden, is honderd maal meer waard.

Onze Christen-werkgevers en Christen-werknemers hebben hietegenover een zeer verantwoordelijke taak.

Mochten zij die taak meer en meer als een gemeenschappelijke beschouwen en daartoe met elkander in overleg treden.

De antithese bestaat niet alleen op politiek gebied. Ze werkt naar het sociale terrein door.

Ze worde ons van revolutionaire zijde opgedrongen. Daarom behooren onze Christenwerkgevers en -werknemers elkander te zoeken.

HEPP.

OPVOEDING EN ONDERWIJS.

Groote kinderen en groote daden.

Het komt nogal eens voor, dat ouders verlegen zijn, min of meer verlegen zijn althans, met hun groote kinderen.

Zie, zoolang ze klein zijn, dan gaat het nog. Maar wanneer ze grooter worden, dan komen er zooveel moeilijke gevallen. Dan vermeerdert het getal van de vragen, die ze doen, dan worden die vragen al moeilijker, dan komt er al meer gevaar, dat de ouders hun kinderen niet meer zullen „houden“, dan is er telkens weer een oogenblik, waarin vader slechts met moeite zijn overwicht kan houden, en waarin moeder, niet dan met eenigen steun van vader, een hêel klein bewijsje van verbazing over zooveel eenvoudigheid en gebrek aan levenswijsheid, met moeite kan terugdringen uit den glimlach harer kinderen.

De kinderen worden groot — dat beteekent heel dikwijls in het leven van onze ouders een zucht: „we kunnen niet meêkomen — we verliezen ons respect“.

Dit feit is niet te loochenen.

En misschien is dat wel steeds een weinig zoo geweest. Maar in onzen tijd, die zich zoo buitengewoon snel ontwikkelt, wordt het verschil in levensopvatting tusschen het volgend geslacht en het vorige maar al te dikwijls heel sterk gevoeld. Onder levensopvatting behoeven we dan nog niet te verstaan de houding tegenover God en godsdiens in de eerste plaats; maar er is over het gemeen bij het geslacht, dat thans zoo ongeveer tusschen de vijftien en de vijftienvig jaar is, in velerlei opzicht een andere kijk op de wereld rondom. Men waaigt meer dan voorheen, men is veel meer vertrouwd met de cultuurmogelijkheden, en men is meer aangelegd op een leven naar buiten toe, dan op een leven meer binnenwaarts.

Daarin ligt iets, dat zijn goede zijde heeft. Ons Calvinistisch volk heeft in de laatste tientallen jaren zich leeren richten op de dingen, die niet rechtstreeks kerk of school betreffen óók — en zoo langzamerhand wordt dat een soort tweede natuur. Maar nu komt er bij onze jonge menschen vooral een zich anders oriënteeren tegenover de wereld rondom. En daarmee hebben ouders maar al te dikwijls hun moeilijkheden.

Wat we nu van „de wereld“ hebben te denken, daarover hopen we binnenkort in een andere rubriek te handelen. Daarover gaat het hier niet. Maar ter aanduiding van de moeiten, die er met de „groote kinderen“ zijn, moesten we wel even deze kwestie aanroeren.

Goed — onze kinderen denken anders over de dingen rondom, dan de ouders.

Daarin is ook een gevaar. Somwijlen is het ook de schuld der ouders.

Maar op 't oogenblik hebben we op het oog, die gevallen, waarin de ouders de moeilijkheden wel heel zwaar gevoelen, zonder dat er nu bepaald van een foutieve of zondige houding kan worden gesproken bij hen. Met een voorbeeld zij onze bedoeling duidelijk gemaakt.

Daar is een ouderpaar, dat alles voor een zoon b.v. doet. Zij geven zich met volle liefde, en de verhouding laat dan ook niets te wenschen over. Maar op zeker moment krijgt in een gesprek vader opeens een eigenaardig gevoel. Zijn zoon praat werkelijk over iets, waarop de vader steeds een anderen kijk heeft gehad. En vader weet, dat zijn zoon wel degelijk met de opvatting van vader op de hoogte was. Maar ondanks dat schijnt het wel, alsof zoonlief nu min of meer opzettelijk laat uitkomen, dat hij heel goed een andere opinie durft hebben dan vader. Heel éven doet dat vreemd aan. En hij geeft min of meer schuchter zijn meening te kennen, dat hij steeds een andere opvatting was toegedaan. Pas nu op. Nu dreigt er een conflict. Wanneer zoonlief nu werkelijk zich geeft naar vaders wil, dan zal hij de mogelijkheid van ongelijk onmiddellijk erkennen. Maar zulke ideaal-kinderen zijn zeldzaam. En dikwijls gebeurt het, dat inderdaad de zoon een beteren kijk heeft dan vader. Ook al zal dat laatste veeleer uitzondering dan regel blijken. Het kan toch bij de zoo oneindig vele gevallen meermalen voorkomen. Hebt ge nu te doen met een driftigen vader, dan dreigt het conflict; hebt ge te doen met een spoedig in zijn vaderroer en vaderliefde gekrenkten vader, dan kan stille, soms stugge, zwijgzaamheid het gevolg zijn. En ook daarmee is een conflict gekomen. Twee mogelijkheden zijn er dan. Moeder trekt partij voor haar zoon of moeder trekt met vader op, maar merkt een paar dagen later, dat zoonlief ook haar opvatting wel ietwat minachtend behandelt.

Wanneer er nu bij ouders werkelijk de vreeze Gods aanwezig is, dan beteekent zulk een houding van een kind dikwerf ook ernstige zorg.

Immers waar gaat het heen met het kind? Is er geen gevaar, dat dit optreden de eerste stap is op den weg naar het verderf, en bestaat niet de mogelijkheid, dat er op deze wijze niet alleen verwijdering komt tusschen ouders en hun kind, maar ook tusschen hun kind en de hen dierbare beginselen, en, dat is dan vaak hetzelfde, tusschen hun kind en hun God?

Inderdaad zijn de jonge menschen in de besproken periode dikwerf in gevaar. Inderdaad wordt er, zéér terecht, meer dan eens een bange klacht vernomen: we kunnen onze kinderen niet „baas“ worden. Niet alsof ze niet gehoorzaam zijn, maar het besef van geestelijke meerwaardigheid ontbreekt ten eenenmale.

Hoe moet nu in zulke gevallen de houding van de ouders zijn?

Wel — behalve het vele andere, dat te zeggen zou zijn, en dat we later in deze rubriek nog wel eens hopen te bespreken — merken we nu slechts dit op: ouders, groote kinderen vragen van u groote daden.

Wat we daarmee bedoelen?

Wel, in de eerste plaats dit, dat groote kinderen ook van u vragen, dat gij groot zijt.

Zeker, we weten wel, dat een christen alleen groot kan zijn door genade. En dat is het dan ook precies. Die grootheid, die wij door genade kunnen ontvangen, moet tegenover de „grootheid van groote kinderen“ ook de kracht van de ouders zijn.

Wanneer toch een vader of een moeder meenen, dat zij hun figuur alleen kunnen handhaven door een houding aan te nemen, alsof zij alles weten, en alles beter weten dan de jongere menschen, dan zijn ze in waarheid klein. Want maar al te vaak wordt zulk een houding ingegeven door eigenliefde en door zucht tot zelfhandhaving, — tot zelfhandhaving als menschelek individu, niet tot zelfhandhaving als liefdevol opvoeder.

Ware grootheid is eerlijk. En de houding jegens de kinderen eischt dan ook een groote eerlijkheid omtrent zichzelf en omtrent de motieven, die het leven beheerschen. Nimmer mag een vader of moeder denken, dat het respect, dat een kind voor hen heeft, afhangt van hetgeen vader of moeder denkt of weet; het respect van het kind wordt door geheel andere kwesties beheerscht. Anders zou een geleerd kind van eenvoudige ouders nimmer voor die ouders eerbied kunnen hebben. Maar juist het feit, dat dit zoo dikwijls anders is, bewijst reeds, dat eerbied voor de ouders bij het kind gewekt wordt door andere oorzaken en motieven. Een kind heeft niet allereerst eerbied voor wat vader of moeder zijn, maar voor „wie ze zijn“.

Wie ge zijt — dat beheerscht hier de kwestie. Daaruit volgt, dat ouders zich waarlijk niet bezorgd behoeven te maken omdat zij de mindere in kennis of de mindere in levenswijsheid van hun kinderen blijken. In den voortgang, vooral in den snellen voortgang (dat beteekent tegelijk ook vaak een achteruitgang) eener cultuur, is dat veeleer een vrij normaal verschijnsel.

Maar dan moeten ze daarom niet denken, dat ze nu hun invloed op hun kinderen wel zullen verliezen. Verre vandaar!

De invloed is een kwestie van de daad.

En een kwestie van de groote daad.

En de groote daad is de daad des geloofs, de daad van een godgewijld leven.

Meer dan ellenlange gesprekken, meer dan een betoog, dat den jongen of het meisje overbluft, heeft de toewijding van een leven des geloofs invloed op de richting, waarin straks het jonge hart zal gaan.

Dit is een groote troost, ook voor eenvoudige ouders. Maar tevens legt het aan hen, die kinderen van den Heere ontvingen, een dure roeping op. Immers zij weten, dat zij tot hun kinderen, vooral tot hun oudere kinderen, elke seconde van hun leven spreken door de daad.

De handhaving van de ouderroer is alzoo een zaak van handhaving van de christelijke levenshouding.

Maar onmiddellijk volgt hieruit dan, dat steeds elke afwijking van het jonge mensch met liefde moet worden tegemoet getreden. Niet in een Eli-houding. Dat is de bedoeling allerminst. Maar ook bij de bestraffing kan het trillen van het warme ouderhart worden gevoeld.

En wanneer het blijkt, dat de jonge menschen hun ouders in menig opzicht vooruit zijn (en daarover handelen we nu toch feitelijk!), wel, laten dan de christen-ouders toonen, dat zij hun kinderen steeds vooruit zijn in de liefde, de toewijding, de levensovergave. Laten ze toonen, dat zij bij alles hun grootste kracht vinden in het gebed, het gebed óók voor hun kinderen.

De eenvoudige vroomheid, dat is de groote daad, waarom kinderen hun ouders steeds het meest zullen eeren.

En eerbied voor de ouders beteekent in vele gevallen ook eerbied voor de beginselen der ouders. Beteekent ook liefde tot den God der ouders.

De Heere werkt middellijk. Hij doet dat door groote daden. Daden, die bij de menschen van deze wereld niet worden geacht. Maar die toch ingrijpen in het hart van onze jonge menschen.

Ouders, gij behoeft uw kinderen niet te verliezen.

Als uw hart hen maar vasthoudt. Vasthoudt voor den troon van God.

Dan blijft het respect en de eerbied voor U. Ook al verbergt zich die somwijlen achter een ruwen holster.

En er is hope, dat zoo, in den weg der middelen, ook de eerbied voor het Woord van onzen God komt of blijft.

J. WATERINK.

LITERATUUR EN KUNST.

De Boeddhistische Christus.

III.

Dat we met den naam van Frederik van Eeden hier wel het allereerst voor den dag komen, vindt